

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstveni dejavnosti

1. člen

V Zakonu o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF in 14/13) se v celotnem besedilu zakona besedilo "ministrstvo, pristojno za zdravje" v ustreznih sklonih nadomesti z besedilom "ministrstvo".

2. člen

Za 40. členom se dodata nov 40.a in 40.b člen, ki se glasita:

"40.a člen

(1) Domači in tuji pravni ter fizični osebi (v nadaljnjem besedilu: izvajalec zdravstvene dejavnosti) ministrstvo na podlagi zahteve izda dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti.

(2) Dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti vsebuje naslednje podatke:

- naziv in sedež izvajalca zdravstvene dejavnosti,
- pravni status izvajalca zdravstvene dejavnosti,
- odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti (osebno ime, strokovni in morebitni zdravstveni naslov, naslov stalnega ali začasnega prebivališča),
- vrsto opravljanja zdravstvene dejavnosti.

(3) Za pridobitev dovoljenja za opravljanje zdravstvene dejavnosti izvajalec zdravstvene dejavnosti glede na vrsto opravljanja zdravstvene dejavnosti izpolnjuje naslednje pogoje:

- za čas izvajanja zdravstvene dejavnosti ima redno zaposlenega odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti, razen če je izvajalec zdravstvene dejavnosti fizična oseba, ki je odgovorni nosilec zdravstvene dejavnosti;
- za izvajanje zdravstvene dejavnosti ima zaposleno ustrezno število zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev;
- ima prostore in opremo za izvajanje določene vrste zdravstvene dejavnosti oziroma zdravstvene specialnosti.

(4) Odgovorni nosilec zdravstvene dejavnosti iz prve alinee prejšnjega odstavka izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima pridobljeno ustrezno poklicno kvalifikacijo in najmanj pet let delovnih izkušenj z izvajanjem zdravstvene dejavnosti oziroma opravljanjem zdravstvenih storitev, za katero izvajalec zdravstvene dejavnosti pridobiva dovoljenje in ima veljavno licenco,
- ni upokojen,
- ni v delovnem razmerju pri drugem izvajalcu zdravstvene dejavnosti,
- ni samostojni podjetnik posameznik,
- mu s pravnomočno odločbo sodišča ni prepovedano izvajanje zdravstvene dejavnosti oziroma opravljanje zdravstvenih storitev,

(5) Prostor, v katerem se izvaja zdravstvena dejavnost, izpolnjuje naslednje zahteve:

- priporočene sanitarno-higienske pogoje,
- gradnja in opremljenost v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov in varstvo pri delu,
- ustrezno prezračevanje, ogrevanje in osvetlitev in
- ustrezne spremljajoče prostore, in sicer najmanj ordinacijo, čakalnico, sanitarne prostore za zaposlene, sanitarne prostore za paciente in prostore za odpadke.

(6) Oprema, ki se uporablja pri izvajanju zdravstvene dejavnosti, ustreza:

- priporočenim sanitarno-higienskim pogojem,

- strokovno-tehničnim pogojem in
- zahtevam oziroma naravi posamezne vrste zdravstvene dejavnosti oziroma zdravstvenih storitev, ki se opravljajo v okviru posamezne vrste zdravstvene dejavnosti.

(7) Izpolnjevanje pogojev glede prostorov in opreme ugotavlja Komisija za verifikacijo zdravstvene dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: komisija), ki jo, za vsak primer posebej, imenuje minister. Komisija, ki jo sestavljajo najmanj trije člani, opravi ogled prostorov in opreme in poda mnenje.

(8) Kadar komisija iz prejšnjega odstavka ugotovi, da so prostori in oprema ustrezni, izda pozitivno mnenje. Če komisija ugotovi manjše nepravilnosti oziroma odstopanja od pogojev iz petega in šestega odstavka tega člena, izvajalcu zdravstvene dejavnosti naloži odpravo teh nepravilnosti v roku, ki ne sme biti daljši od treh mesecev. V primeru, ko komisija ugotovi večje nepravilnosti oziroma odstopanja od pogojev iz petega in šestega odstavka tega člena, poda negativno mnenje.

(9) Če izvajalec zdravstvene dejavnosti izpolnjuje pogoje iz tretjega odstavka tega člena, ministrstvo izda dovoljenje za izvajanje zdravstvene dejavnosti. Izvajalec zdravstvene dejavnosti mora pogoje iz tretjega odstavka tega člena izpolnjevati vse čas izvajanja zdravstvene dejavnosti. Vsako spremembo povezano z izpolnjevanjem teh pogojev mora izvajalec zdravstvene dejavnosti v roku 15 dni od njihovega nastanka sporočiti ministrstvu.

(10) Ne glede na določbo 3. člena tega zakona dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti ne potrebujejo zdravstveni delavci, ki jim je bila na podlagi 35. člena tega zakona izdana odločba o vpisu v register zasebnih zdravstvenih delavcev.

(11) Podrobnejše pogoje glede prostorov in opreme za izvajanje zdravstvene dejavnosti iz petega in šestega odstavka tega člena določi minister.

40.b člen

Izvajalcu zdravstvene dejavnosti ministrstvo odvzame dovoljenje za izvajanje zdravstvene dejavnosti, če:

- ne izpolnjuje več pogojev, ki so potrebni za pridobitev dovoljenja iz prejšnjega člena,
- mu je s pravnomočno odločbo prepovedano izvajati zdravstveno dejavnost,
- v 15 dneh od njihovega nastanka ministrstvu ne sporoči sprememb podatkov, ki so podlaga za izdajo dovoljenja,
- v roku ne odpravi pomanjkljivosti, zaradi katere bi lahko prišlo do neposredne nevarnosti za zdravje ljudi, ugotovljene z nadzorom v skladu s tem zakonom ali
- je odgovornemu nosilcu dejavnosti s pravnomočno odločbo prepovedano opravljanje poklica".

3. člen

Besedilo 41. člena spremeni tako, da se glasi:

"41. člen

(1) Koncesija je pooblastilo, ki se podeli fizični ali pravni osebi za izvajanje javne zdravstvene dejavnosti.

(2) Koncesija se podeli, če javni zdravstveni zavod ne zagotavlja izvajanja zdravstvene dejavnosti v obsegu, kot je določeno z mrežo javne zdravstvene službe, oziroma če javni zdravstveni zavod ne more zagotoviti dostopnosti zdravstvenih storitev, ki jo določa mreža javne zdravstvene službe.

(3) Koncesija za izvajanje zdravstvene dejavnosti ni predmet pravnega prometa.

(4) Pravni osebi se lahko koncesija podeli le pod pogojem, da je edini ali večinski lastnik pravne osebe odgovorni nosilec zdravstvene dejavnosti, če se ta pogoj spremeni, koncesija preneha."

4. člen

42. člen se spremeni tako, da se glasi:

"42. člen

(1) Koncesijo na primarni ravni zdravstvene dejavnosti podeli lokalna skupnost, na sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti ministrstvo (v nadaljnjem besedilu: koncedent).

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka prejšnjega člena se koncesija na primarni ravni zdravstvene dejavnosti lahko podeli zgolj fizični osebi."

5. člen

43. člen se spremeni tako, da se glasi:

"43. člen

Zdravstveno dejavnost na podlagi koncesije izvaja koncesionar v svojem imenu in za svoj račun."

6. člen

44. člen se spremeni tako, da se glasi:

"44. člen

Koncesija se podeli za obdobje do 15 let. Pri odločanju o trajanju koncesije koncedent upošteva potrebe prebivalstva kot tudi vlaganja koncesionarja."

7. člen

Za 44. členom se dodajo novi 44.a do 44.v členi, ki se glasijo:

"44.a člen

Koncesionar mora imeti dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti iz 3. člena tega zakona in izpolnjevati druge pogoje, določene v javnem razpisu in na njegovi podlagi izdani odločbi in sklenjeni pogodbi o koncesiji, s katero bodo natančneje opredeljene dolžnosti in pravice koncesionarja, in sicer ves čas trajanja koncesije.

44.b člen

(1) Koncesijski akt je predpis ministra, s katerim se opredeli število, področje in območje, kjer je za nemoteno delovanje javne zdravstvene službe potrebno razpisati koncesije.

(2) Koncesijski akt se izda za obdobje 3 let.

44.c člen

(1) Koncesijski akt določa:

- vrste zdravstvene dejavnosti in število predvidenih koncesij po ravneh in območjih,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,

- merila za izbor koncesionarjev,
- splošne pogoje za izvajanje javne zdravstvene službe,
- začetek in čas trajanja koncesije,
- vir financiranja koncesionirane dejavnosti,
- prenehanje koncesijskega razmerja,
- organ, ki opravi izbiro koncesionarja,
- osebo, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe,
- okvirni postopek in vsebino javnega razpisa za podelitev koncesije,
- druge sestavine, potrebne za izvajanje koncesionirane dejavnosti.

(3) Koncesija se podeli na podlagi javnega razpisa, ki se objavi na podlagi koncesijskega akta.

(4) Javni razpis se objavi na spletnih straneh koncedenta.

(5) Javni razpis za koncesijo na primarni ravni zdravstvene dejavnosti se objavi na podlagi predhodnega soglasja ministrstva.

44.č člen

(1) Javni razpis vsebuje zlasti:

- datum objave javnega razpisa,
- ime in sedež koncedenta,
- soglasje ministrstva iz petega odstavka prejšnjega člena,
- predmet javnega razpisa, ki obsega število razpisanih koncesij, območje, vrsto in obseg zdravstvene dejavnosti, za katero se podeljuje koncesija ter obdobje, za katerega bo koncesija podeljena,
- pogoje, ki jih morajo izpolnjevati ponudniki za podelitev koncesije in način njihovega dokazovanja,
- pogoje financiranja,
- merila za izbiro koncesionarja ter način vrednotenja in izkazovanja posameznih meril,
- postopek izbire,
- naslov in rok za vložitev ponudb, ki ne sme biti krajši od 30 dni od objave javnega razpisa,
- rok, v katerem bodo ponudniki obveščeni o izbiri,
- rok, do katerega ponudba zavezuje ponudnika,
- rok za začetek izvajanja koncesije,
- navodila za pripravo in predložitev ponudbe,
- obveznost sklenitve pogodbe z javnim zdravstvenim zavodom, na območju katerega se razpisuje koncesija, kar je potrebno zaradi usklajenosti, dostopnosti in sodelovanja pri izvajanju neprekinjenega zdravstvenega varstva,
- obveznost koncesionarja za vključitev v enotni zdravstveno-informacijski sistem,
- navedbo in opis prostorov in opreme v lasti koncedenta ali pravne osebe, nad katero ima koncedent prevladujoč vpliv in podrobne pogoje najema ali drugega pogodbenega razmerja, na podlagi katerega bo te prostore oziroma opremo koncesionar lahko uporabljal za izvajanje koncesije,
- vzorec koncesijske pogodbe.

(2) Pogoji iz pete alineje prejšnjega odstavka so zlasti:

- zaposleni odgovorni nosilec zdravstvene dejavnosti,
- število ostalih zaposlenih in usposobljenih zdravstvenih delavcev kot to določa normativ iz programa storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja sklenjenega na podlagi zakona, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje oziroma letna pogodba med izvajalcem zdravstvene dejavnosti in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- ustrezni prostori in oprema.

(3) Obveznosti iz štirinajste alineje prvega odstavka tega člena so zlasti:

- vključevanje v zagotavljanje nujne medicinske pomoči, ki jo zagotavlja javni zdravstveni zavod,
- zagotavljanje nadomeščanja v času odsotnosti koncesionarja oziroma zdravstvenih delavcev v javnem zdravstvenem zavodu,

- dogovor o skupni uporabi diagnostičnih, rehabilitacijskih in drugih zmogljivosti javnega zdravstvenega zavoda.

44.d člen

Koncendent imenuje tri člansko razpisno komisijo za izbiro koncesionarja, od katerih je en član predstavnik koncedenta, en član predstavnik Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in en član, ki ima enako strokovno usposobljenost, kot predvideni odgovorni nosilec zdravstvene dejavnosti. Komisija odločitev sprejme z večino glasov vseh članov.

44.e člen

Merila za izbiro koncesionarja so:

- strokovna usposobljenost, izkušnje in reference ponudnika, odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti in drugih zaposlenih zdravstvenih delavcev pri ponudniku, ki bodo opravljali zdravstvene storitve,
- prostori in oprema za izvajanje koncesije,
- dostopnost lokacije,
- dodatne zahteve, glede na specifičnost posamezne dejavnosti, določene v razpisu.

44.f člen

(1) Ponudba se odda v zapečateni ovojnici z oznako "ne odpiraj – ponudba" in navedbo javnega razpisa.

(2) Odpiranje ponudb vodi razpisna komisija, ki o tem vodi zapisnik, ki vsebuje zlasti:

- navedbo javnega razpisa,
- kraj in čas odpiranja zahtev,
- imena navzočih članov komisije,
- navedbo podatkov iz posameznih ponudb (podatke o ponudniku in datum ponudbe).

44.g člen

(1) Ponudba je popolna, če je sestavljena v skladu z javnim razpisom in so ji priložena vse zahtevane listine in dokazila. Če je ponudba nepravočasna, nepopolna ali nepravilno predložena, se s sklepom zavrže.

(2) Razpisna komisija lahko od ponudnikov zahteva pojasnila za primerjavo in vrednotenje ponudbe, pri čemer ni dovoljeno kakršno koli dopolnjevanje ali spreminjanje ponudbe.

(3) Ponudbe, za katere ugotovi, da so pravočasne in popolne, razpisna komisija ovrednoti po merilih za izbiro koncesionarja na način, določen v javnem razpisu ter sestavi poročilo, v katerem navede, katere ponudbe izpolnjujejo razpisne pogoje, in razvrsti te ponudbe tako, da je razvidno, katera od ponudb najbolj ustreza merilom.

(4) Razpisna komisija posreduje poročilo koncedentu.

44.h člen

(1) Če ponudnik ne izpolnjuje pogojev za pridobitev koncesije, se ponudba zavrne.

(2) Če noben izmed ponudnikov ne izpolnjuje pogojev za pridobitev koncesije, koncendent izda odločbo, s katero zavrne vse ponudbe.

44.i člen

(1) O vseh pravočasnih in popolnih ponudbah, ki jih ni zavrgel ali zavrnil, koncedent odloči s skupno odločbo, s katero ponudniku, čigar ponudba je bila po merilih za izbiro ocenjena najbolje, podeli koncesijo, ostale ponudbe pa zavrne.

(2) V odločbi iz prejšnjega odstavka se določi rok, v katerem koncesionar sklene koncesijsko pogodbo ter odgovorni nosilec zdravstvene dejavnosti pri koncesionarju.

44.j člen

(1) Koncedent po dokončnosti odločbe o podelitvi koncesije pozove koncesionarja k sklenitvi koncesijske pogodbe v pisni obliki.

(2) Pogoj za sklenitev koncesijske pogodbe je predhodno sklenjena pogodba med koncesionarjem in javnim zdravstvenim zavodom, s katero koncesionar izkazuje izpolnjevanje obveznosti iz štirinajste alineje prvega odstavka 44.č člena tega zakona, ter sklenjeno pogodbo o zavarovanju odgovornosti.

(3) S sklenitvijo koncesijske pogodbe pridobi koncesionar pravico in dolžnost izvajati zdravstvene storitve v okviru zagotovljenih sredstev in prevzame obveznost, ki izhajajo iz koncesijske pogodbe in predpisov, ki urejajo izvajanje zdravstvene dejavnosti kot javne službe.

(4) Če koncesionar ne sklene koncesijske pogodbe v roku, določenem z odločbo o podelitvi koncesije, razen v primeru izrednih okoliščin, ki jih ni mogoče pričakovati, niti se jim izogniti ali jih odvrniti se le ta sklene s prvim naslednjim kandidatom, ki izpolnjuje razpisne pogoje. Če takšnega ni, se lahko javni razpis za podelitev koncesije ponovi.

44.k člen

(1) S koncesijsko pogodbo koncedent in koncesionar uredita medsebojna razmerja v zvezi z izvajanjem koncesije, in sicer najmanj:

- vrsto in obseg zdravstvene dejavnosti, ki jo zagotovi koncesionar,
- območje in kraj izvajanja zdravstvene dejavnosti,
- odgovornega nosilca pri koncesionarju,
- način financiranja zdravstvene dejavnosti, ki jo zagotovi koncesionar,
- ordinacijski in delovni čas,
- začetek izvajanja zdravstvene dejavnosti, ki jo zagotovi koncesionar,
- rok trajanja koncesijske pogodbe, ki je vezan na rok koncesije,
- pogoje, ki jih mora koncesionar izpolnjevati v času trajanja koncesijskega razmerja,
- obveznost sodelovanja pri zagotavljanju javne zdravstvene dejavnosti iz štirinajste alineje prvega odstavka 44.č člena tega zakona,
- pogoje najema ali druge pravice morebitne uporabe prostorov in opreme v lasti koncedenta,
- dolžnost in način poročanja o izvajanju zdravstvene dejavnosti, ki jo zagotovi koncesionar,
- obveznost vzpostavitve vseh oblik notranjega nadzora in sistema kakovosti in varnosti,
- pravice in dolžnosti koncesionarja v primeru nepričakovanih okoliščin,
- obveznosti koncesionarja pri zagotavljanju kakovosti zdravstvenih storitev,
- medsebojna razmerja v zvezi z morebitno škodo, povzročeno z izvajanjem ali neizvajanjem zdravstvene dejavnosti, ki jo zagotovi koncesionar,
- odgovornost koncesionarja za ravnanje zaposlenih in s tem v zvezi možnost koncedentovega začasnega prevzema izvajanja zdravstvene dejavnosti, ki jo zagotovi koncesionar,
- pogodbene sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja dejavnosti, ki jo zagotovi koncesionar in kršitve, zaradi katerih imata koncedent in koncesionar v skladu z zakonom pravico odstopiti od pogodbe,
- razlogi in pogoji za razdrtje, odpovedni rok in druge medsebojne pravice in obveznosti ob odpovedi ali razdrtju pogodbe.

(2) Koncesijska pogodba mora biti v skladu s pogoji in merili iz javnega razpisa.

44.l člen

Koncesionar v okviru objektivnih možnosti izvaja zdravstveno dejavnost, ki je predmet koncesijske pogodbe, tudi v okoliščinah, ki jih ni bilo mogoče pričakovati, niti se jim izogniti ali jih odvrniti.

44.m člen

(1) Koncesionar v skladu s predpisi, ki urejajo preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti, vodi ločen izkaz prihodkov in odhodkov ter sredstev in virov sredstev, ki se nanašajo na izvajanje koncesije od izvajanja zasebne zdravstvene dejavnosti.

(2) Koncesionar letno poroča o poslovnih rezultatih v obliki, ki ločuje izvajanje javne od zasebne zdravstvene dejavnosti Finančni upravi Republike Slovenije, in sicer do 31. marca za preteklo koledarsko leto.

(3) Podrobnejši način poročanja iz prejšnjega odstavka določi minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom.

44.n člen

(1) Koncesionar je odgovoren za škodo, ki jo pri izvajanju ali v zvezi z izvajanjem zdravstvene dejavnosti, ki je predmet koncesijske pogodbe, povzroči on sam ali pri njem zaposlene osebe pacientom ali drugim osebam.

(2) Koncedent ne odgovarja škodo, ki jo pri izvajanju ali v zvezi z izvajanjem zdravstvene dejavnosti, ki je predmet koncesijske pogodbe, povzroči koncesionar pacientom ali drugim osebam.

44.o člen

(1) Ne glede na določbe tega poglavja lahko koncedent zaradi zagotavljanja javnega interesa in v primerih, ko koncesionar, zaradi dalj časa trajajoče bolezni, odsotnosti zaradi varstva in vzgoje otroka ali izobraževanja odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti, ne izvaja koncesijske dejavnosti, izda soglasje za prenos koncesije na začasnega prevzemnika, vendar največ za dve leti.

(2) Začasni prevzemnik prevzame vse obveznosti iz koncesijske pogodbe in izvaja koncesijsko dejavnost v svojem imenu in za svoj račun na podlagi koncesijske pogodbe, sklenjene s koncesionarjem, ki začasno ne izvaja koncesijske dejavnosti.

(3) Za čas prenosa koncesije iz tega člena sklene koncedent z začasnim prevzemnikom pogodbo, ki vsebuje vse pravice in obveznosti iz koncesijske pogodbe, ki jih je prevzel koncesionar.

44.p člen

(1) Koncesijska pogodba, ki je sklenjena v nasprotju z določili tega zakona ali odločbe o podelitvi koncesije, je nična.

(2) Koncesijska pogodba je nična, če je bila odločba o podelitvi koncesije pravnomočno odpravljena in je bil v postopku izbire za isto koncesijo izbran drug koncesionar.

(3) Ničnost koncesijske pogodbe iz prvega in drugega odstavka tega člena ugotovi koncedent po uradni dolžnosti.

44.r člen

Koncesijsko razmerje preneha s prenehanjem koncesijske pogodbe ali z odvzemom koncesije.

44.s člen

(1) Koncesijska pogodba preneha:

- po poteku časa, za katerega je bila sklenjena,
- z odpovedjo,
- z razdrtjem,
- s stečajem ali likvidacijo koncesionarja,
- s smrtjo koncesionarja ali odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti,
- s preoblikovanjem pravnega statusa koncesionarja ali
- sporazumom koncedenta in koncesionarja.

(2) Razlogi in pogoji za razdrtje, odpovedni rok in druge medsebojne pravice in obveznosti ob odpovedi ali razdrtju pogodbe se določijo v koncesijski pogodbi,

(3) Koncesijska pogodba preneha, ko v skladu z zakonom nastanejo pravne posledice stečaja ali likvidacije. Pravice do koncesije niso del stečajne mase. Za čas trajanja stečajnega postopka lahko koncedent začasno prenese izvajanje koncesijske dejavnosti v skladu z določili tega zakona oziroma začne postopek za podelitev koncesije.

44.š člen

Koncedent z odločbo odvzame koncesijo, če koncesionar:

- nima več dovoljenja za izvajanje zdravstvene dejavnosti v skladu s 3. členom tega zakona,
- krši določbe koncesijske pogodbe,
- krši predpise s področja zdravstvenega varstva, zavarovanja ali zdravstvene dejavnosti,
- ne ravna v skladu z izrečenimi ukrepi iz 80. člena tega zakona.

44.t člen

(1) Preden koncedent odvzame koncesijo, koncesionarja pisno opozori na kršitve, ki so razlog za odvzem koncesije, in mu določi primeren rok za odpravo kršitev.

(2) Če koncesionar v roku iz prejšnjega odstavka kršitev ne odpravi, koncedent po uradni dolžnosti izda odločbo o odvzemu koncesije.

(3) Opozorilo iz prvega odstavka tega člena ni potrebno, če gre za kršitve, ki imajo elemente kaznivega dejanja.

(4) Zoper odločbo o odvzemu koncesije ni pritožbe.

44.u člen

(1) Z dokončnostjo odločbe o odvzemu koncesije prenehata koncesijsko razmerje in koncesijska pogodba, z izjemo tistih njenih določb, ki se uporabljajo tudi po prenehanju koncesijskega razmerja.

(2) Koncesionar in koncedent izpolnita obveznosti, ki so nastale do prenehanja koncesijskega razmerja.

(3) V primeru odvzema koncesije se smiselno uporabi tretji odstavek 44.s člena tega zakona.

44.v člen

(1) Za namen spremljanja in nadzora izvajanja koncesijske dejavnosti vodi ministrstvo evidenco podeljenih koncesij, ki vsebuje naslednje podatke:

- naziv koncesionarja,
- ime in priimek odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti,
- sedež koncesionarja, kraj in območje izvajanja dejavnosti,
- številka in datum odločbe, s katero je bila podeljena koncesija,
- obdobje, za katerega je podeljena koncesija,
- vrsto zdravstvene dejavnosti, ki jo koncesionar izvaja,
- datum sklenitve koncesijske pogodbe
- številka in datum soglasja iz prvega odstavka 44.c člena tega zakona.

(2) O podelitvi koncesije na primarni ravni je lokalna skupnost v roku 15 dni od sklenitve koncesijske pogodbe dolžna ministrstvu posredovati podatke iz prejšnjega odstavka."

8. člen

Izpolnjevanje pogojev po izdanem dovoljenju iz 40.a člena tega zakona preverja Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije.

9. člen

Za 88. členom se doda 88.a člen, ki se glasi:

"(1) Z globo od 3.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

- ne izpolnjuje pogojev iz tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 40.a člena,
- ni sporočil sprememb pogojev v skladu z devetim odstavkom 40.a člena,
- ravna v nasprotju s tretjim odstavkom 41. člena,
- ravna v nasprotju z 43. členom,
- ne poroča v skladu z 44.m členom.

(2) Z globo od 2.000 do 5.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe."

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

10. člen

Izvajalci zdravstvene dejavnosti, ki so že pridobili dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti pred uveljavitvijo tega zakona, morajo najpozneje v 12 mesecih od dneva uveljavitve tega zakona vložiti vlogo za izdajo dovoljenja in v vlogi izkazati izpolnjevanje pogojev iz 44. a člena tega zakona.

11. člen

(1) Koncesijske pogodbe, ki so bile sklenjene pred uveljavitvijo tega zakona in veljajo tudi po uveljavitvi tega zakona, se uskladijo z določbami tega zakona v 24 mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Do sprejema posebnega zakona, ki bo uredil področje zdraviliške dejavnosti, se koncesije za zdraviliško dejavnost podeljujejo ob upoštevanju določb tega zakona.

12. člen

Minister izda predpise iz enajstega odstavka 40.a, prvega odstavka 44.b in tretjega odstavka 44.m člena v enem letu od uveljavitve tega zakona.

13. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-40/2013
Ljubljana, dne 24. septembra 2015
EVA: 2013-2711-0022

Obrazložitve členov:

K 1. členu

Določba predvideva, da se iz razlogov poenotenja izrazoslovja skozi celotno besedilo zakona, daljša oblika poimenovanja pristojnega resornega ministrstva, ustrezno nadomesti s krajšo.

K 2. členu:

Določba 3. člen veljavnega Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF in 14/13; v nadaljnjem besedilu: ZZDej) določa, da zdravstveno dejavnost lahko opravljajo na podlagi dovoljenja ministrstva, pristojnega za zdravje, domače in tuje pravne in fizične osebe, če izpolnjujejo s tem zakonom določene pogoje. ZZDej je pogoje za izvajanje zdravstvene dejavnosti določil le za fizične osebe. Glede na to, da je med izvajalci zdravstvene dejavnosti veliko pravnih oseb in fizičnih oseb, organiziranih v skladu s predpisi, ki urejajo zavode, kot tudi predpisov, ki urejajo gospodarske družbe, se s tem članom zapolnjuje pravno praznino, ki je se je v praksi omogočala različne zlorabe zlasti pri kadrovske pogojih. Člen določa pogoje, ki jih je za pridobitev dovoljenja potrebno izpolnjevati in se nanašajo na kadre, prostore in opremo. Četrty odstavek jasno določa kdo je lahko odgovorni nosilec zdravstvene dejavnosti in katere pogoje mora slednji izpolnjevati.

Določila tega člena vsebujejo razloge na podlagi katerih Ministrstvo za zdravje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) oziroma drug pristojen organ odvzame dovoljenje. Po veljavni ureditvi je MZ dovoljenje lahko odvzelo le kot ukrep na podlagi ugotovitev upravnega nadzora.

Podrobnejše pogoje glede prostorov in opreme za pridobitev dovoljenja bo s podzakonskim aktom določil minister.

K 3. členu:

Koncesionarji pomembno dopolnjujejo dejavnost javnih zdravstvenih zavodov povsod tam, kjer je strokovno smiselna in racionalna. Pri koncesiji gre za izvajanje javne zdravstvene službe, ko koncesionar v celoti prevzame izvajanje javne zdravstvene službe na določenem mestu v mreži, pri čemer to zdravstveno dejavnost izvaja v svojem imenu in za svoj račun ter je za njeno izvajanje tudi v celoti odgovoren. Koncesionar na ta način seveda nosi tudi celotno tveganje povpraševanja po zdravstvenih storitvah, torej tveganje števila pacientov in s tem zdravstvenih storitev, ali vsaj večino tega tveganja. Predlagane koncesije uvažajo tudi bolj pregleden in zlasti konkurenčen postopek podeljevanja koncesij.

Koncesija ni predmet pravnega prometa, kar med drugim pomeni, da je ni mogoče prodati niti kupiti. Zakon poudarjeno obravnava koncesije kot podredno obliko izvajanja javne zdravstvene dejavnosti. To pomeni, da se javna zdravstvena dejavnost izvaja v okviru javnih zdravstvenih zavodov, to je bolnišnic in zdravstvenih domov, preko koncesije pa le dopolnilno. Do podelitve koncesije bo torej lahko prišlo zlasti v primeru, ko država oziroma lokalna skupnost v okviru javnih zdravstvenih zavodov ne bo mogla zagotoviti zdravstvene dejavnosti v predvidenem obsegu, ki ga določa mreža javne zdravstvene dejavnosti.

K 4. členu:

Koncesijo na primarni ravni podeli lokalna skupnost, na sekundarni ravni pa ministrstvo, kar je enako kot doslej. Na primarni ravni se koncesija lahko podeli le fizični osebi, kjer gre za institut izbranega zdravnika.

K 5. členu:

Člen določa, da koncesionar koncesijo izvaja v svojem imenu in za svoj račun.

K 6. členu:

Ena najpomembnejših novosti, ki jih uvaja predlagani zakon je določen čas trajanja koncesije. To je nujno za zagotovitev konkurenčnosti tako, da je po določenem času spet mogoče, da se za koncesijo poteguje več zainteresiranih kandidatov. Vendar je treba tudi upoštevati, da je razmerje med zdravnikom in pacientom relativno trajno in da ni smiselno dodeljevati kratkih koncesij, kot tudi, da se koncesionarji v primeru, ko gre za fizične osebe, odločijo za koncesijo kot svoj življenjski poklic. Zato

zakon predvideva, da je koncesijo mogoče podeliti za obdobje do 15 let, natančno trajanje posamezne koncesije na določenem območju pa podrobneje opredeli minister v koncesijskem aktu. Z omenjeno rešitvijo glede trajanja posamezne dodeljene koncesije se sledi konceptu, da je koncesija kot taka le podredna oblika izvajanja javne zdravstvene dejavnosti. Zaradi omenjenega razloga trajanje koncesij v zakonu ni smiselno fiksno določiti, saj je njihovo trajanje v prvi vrsti odvisno od potreb prebivalstva po zdravstvenih storitvah na posameznem območju izvajanja zdravstvene dejavnosti. Zato je natančno trajanje posamezne koncesije prepuščeno ureditvi v vsakokratnem koncesijskem aktu. Pri tem pa je potrebno slediti cilju - najbolj racionalne izpopolnitve mreže javne zdravstvene dejavnosti.

K 7. členu:

Koncesionar mora imeti dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti in izpolnjevati vse pogoje iz javnega razpisa in na njegovi podlagi izdani odločbi in pogodbi o koncesiji ves čas trajanja koncesije. Zakon uvaja ureditev, po kateri se za koncesijo sprejme koncesijski akt, kot predpis ministra, s katerim se uredi bistvena vprašanja koncesijskega razmerja. Tak predpis je za koncesijsko razmerje bistven, saj se z njim določi tiste elemente koncesijskega razmerja, ki so v javnem interesu in s katerimi se zagotavlja, da se koncesija izvršuje v javnem interesu. Koncesijski akt se lahko sprejme za posamezno koncesijo ali pa za več oziroma vse istovrstne koncesije (npr. koncesije za zdravstveno dejavnost na primarni ravni).

Koncesijski akt je v vseh primerih koncesij predpis ministra, ne glede na to, ali je koncedent lokalna skupnost ali država. Namen te določbe je, da se podobne koncesije povsod na območju Republike Slovenije urejene enako, saj bi drugačna rešitev lahko privedla do različnega obravnavanja koncesionarjev, še zlasti pa do različnega položaja pacientov.

Predlagani zakon fleksibilno ureja vsebino koncesijskega akta, saj jo je treba prilagoditi vrsti in naravi koncesije. Pri tem zakon primeroma našteva vsebino koncesijskega akta, ki se nanaša na eni strani na vsebino koncesijskega razmerja, na drugi strani pa na postopek dodelitve koncesije. Namen koncesijskega akta v koncesijskem razmerju je opredeliti javni interes, o katerem se s koncesionarjem ni mogoče pogajati in mora biti zato dovolj določen, da tak interes v koncesijskem razmerju tudi uveljavi.

S koncesijskim aktom bo mogoče definirati vse pogoje za izvajanje dejavnosti, zlasti ker bo na podlagi mreže javne zdravstvene službe in zmožnosti javnega zdravstvenega zavoda povsem jasno, katerih programov in v kakšnem obsegu javni zdravstveni zavod ne more zagotoviti, kot tudi območje, ki ga je potrebno pokriti. Lokacija bo lahko ob ostalih izenačenih pogojih bistvenega pomena ob upoštevanju cestnih povezav, bližina avtobusa in podobno.

Podrobneje je določena tudi sama vsebina javnega razpisa, ki predstavlja pomembno novost v postopku podelitve koncesije. To je za zagotovitev konkurenčnosti in preglednosti v postopku dodelitve koncesije nujno. Javni razpis mora biti objavljen na spletnih straneh koncedenta. Taka rešitev je nujna tudi zato, da bo prihajalo do koordiniranega podeljevanja koncesij.

Opredeljene so minimalne sestavine objave javnega razpisa, koncedentu pa dopušča, da poleg obveznih objavi še druge podatke. Javni razpis predstavlja konkretizacijo koncesijskega akta, zato mora biti z njim skladen.

Že javni razpis določa obveznost sklenitve pogodbe o sodelovanju z javnim zdravstvenim zavodom, na območju katerega se razpisuje koncesija, in sicer za vključevanje v nujno medicinsko pomoč, za nadomeščanje, za sodelovanje pri zagotavljanju kakovosti in varnosti v zdravstveni dejavnosti in v okvirih drugih timskih oblik opravljanja zdravstvene dejavnosti, ki jih izvaja javni zdravstveni zavod ter glede koriščenja diagnostičnih, rehabilitacijskih in drugih zmogljivosti javnega zdravstvenega zavoda oziroma koncesionarja. Ker gre za izvajanje javne zdravstvene službe, jo morajo pod enakimi pogoji in čim bolj racionalno izvajati vsi izvajalci, njihove medsebojne obveznosti in pogoji sodelovanja, pa morajo biti znani vnaprej, tako da med trajanjem koncesijskega razmerja nobena stran ne more postavljati novih pogojev.

Koncedent mora za izbiro koncesionarja, v okviru postopka javnega razpisa, imenovati posebno 3 člansko komisijo.

Zakona ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar. Namen teh določb je preprečiti, da bi se vlagale vloge za pridobitev koncesije brez sodelovanja zdravnikov oziroma drugih odgovornih nosilcev zdravstvene dejavnosti, torej da bi za koncesije tekmovala zgolj pravne osebe s svojo kapitalno sposobnostjo.

Če je kandidat fizična oseba, mora pogoje glede odgovornih nosilcev zdravstvene dejavnosti izpolnjevati sam osebno. Sicer pa morajo odgovorni nosilci zdravstvene dejavnosti bodisi pri koncesionarju že biti zaposleni in izjaviti, da bodo v okviru podeljene koncesije dejansko opravljali zdravstvene storitve, bodisi dati pisno izjavo, da se bodo pri koncesionarju zaposlili, v primeru, da bo le-temu koncesija v postopku dejansko dodeljena.

Z navedeno ureditvijo se želi preprečiti, da bi zaposleni v javnih zdravstvenih zavodih preko svojih pravnih oseb opravljali zdravstveno dejavnost in pridobili tudi koncesijo, kar se je doslej ob nedorečeni zakonodaji tudi dogajalo, zlasti pri programih z dolgimi čakalnimi dobami in ob podpori javnih zdravstvenih zavodov. Preprečiti se želi tudi prakso, ko namesto nosilca koncesije, le-to izvajajo pogodbeni izvajalci.

Zakona določa merila za izbiro koncesionarja. Merila morajo biti določena v zakonu, saj so podlaga za izdajo odločbe o izbiri koncesionarja. Zato zakon določa bistvena merila, ki se podrobneje določijo v koncesijskem aktu, način njihove uporabe (točkovanje), pa v razpisni dokumentaciji. Med merili so pomembna tista, ki temeljijo na strokovni usposobljenosti zdravstvenih delavcev in referencah. Seveda bo relativni pomen posameznih meril različen pri različnih koncesijah. Tako bo pri koncesijah za zdravstveno dejavnost na primarni ravni in za del koncesij na sekundarni ravni najpomembnejši obseg opredeljenih pacientov oziroma število pacientov, ki jih je koncesionar sposoben ustrezno obravnavati, pri drugih, zlasti na sekundarni ravni, pa strokovnost in reference. Vendar vse raznolikosti koncesij ni mogoče podrobneje opredeliti v zakonu, pač pa bodo ta vprašanja morala biti podrobneje določena v koncesijskem aktu.

Nadalje zakon posebej razdeli tudi sam postopek podelitve koncesije, fazo odpiranja vlog, o kateri se vodi zapisnik in določa vsebino zapisnika. Opredeli ravnanje komisije v zvezi s ponodbami in pripravo poročila iz katerega mora biti razvidno, katera ponudba je najbolj ustrezna glede na merila.

Po javnem odpiranju ponudb razpisna komisija pregleda vloge, ugotovi, ali so popolne in ali izpolnjujejo razpisne pogoje. Nepopolne vloge zavrže pristojni organ koncedenta s sklepom, neustrezne pa zavrne z odločbo.

Po končanem pregledu in vrednotenju komisija sestavi poročilo ter navede, katere vloge izpolnjujejo razpisne zahteve ter razvrsti te vloge tako, da je razvidno, katera od vlog najbolj ustreza postavljenim merilom. Komisija posreduje poročilo koncedentu. Če ponudnik ne izpolnjuje pogojev za pridobitev koncesije, kot tudi če noben izmed ponudnikov ne izpolnjuje pogojev, v obeh primerih izda eno odločbo, s katero zavrne ponudbo oziroma zavrne vse ponudbe.

Ker gre za konkurenčen postopek, se o vseh ustreznih in popolnih vlogah odloči z eno odločbo, s katero se najvišje ovrednotena vloga sprejme in temu kandidatu z odločbo podeli koncesija, ostale pa se zavrne. Ena odločba je potrebna zato, da se zagotovi pravno varstvo vseh, ki so izpolnjevali pogoje. V odločbi se določi rok, v katerem se sklene koncesijsko pogodbo in določi odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti pri koncesionarju.

Predvidene so tudi aktivnosti koncedenta po dokončnosti odločbe o podelitvi koncesije. Pogoj za sklenitev koncesijske pogodbe je predhodno sklenjena pogodba z javnim zdravstvenim zavodom iz štirinajste alineje 44. j člena. Člen določa tudi posledice, če koncesionar ne sklene koncesijske pogodbe v določenem roku in primere, v katerih se razpis lahko ponovi.

S koncesijsko pogodbo, se zaradi zavarovanja javnega interesa jasno opredelijo obveznosti koncesionarja ter hkrati zagotovi učinkovit javni nadzor nad izvajanjem pogodbe. Zakon primeroma našteva vprašanja, ki naj jih koncesijska pogodba ureja. Koncesijska pogodba ne sme biti v nasprotju s koncesijskim aktom. Takšno pravilo je potrebno, da bi preprečili zlorabe, ko bi stranke s koncesijsko pogodbo razmerje uredile drugače, kot je bilo predvideno v koncesijskem aktu in bi tako lahko posledično tudi izigrale ostale kandidate v postopku. Zakon določa, da se za manjša neskladja uporabi koncesijski akt, medtem ko bistvena odstopanja pomenijo neveljavnost pogodbe.

Veljavni ZZDej vsebino koncesijskih pogodb ureja zelo na splošno, kar je kljub izdanim priporočilom za podeljevanje koncesij na primarni ravni v letu 2002 in 2007, s katerimi je ministrstvo želelo čim bolj poenotiti njihovo vsebino, povzročilo, da so le-te po Republiki Sloveniji zelo neenotne, zato so koncesionarji v Republiki Sloveniji v neenakem položaju, kar občutijo tudi pacienti. Take pogodbe so velikokrat podvržene izsiljevanju na eni in na drugi strani, velikokrat tudi na škodo pacientov.

Zakon omejuje uporabo instituta spremenjenih okoliščin, zaradi katerih sme po obligacijskem pravu prizadeta stranka zahtevati spremembo pogodbe ali lahko odpove pogodbo. Za koncesijsko pogodbo to ne velja, saj mora kljub spremenjenim okoliščinam koncesionar izvajati javno zdravstveno dejavnost, ki je predmet koncesije in izpolnjevati obveznosti iz koncesijske pogodbe.

Člen vsebuje določila glede finančnega poslovanja koncesionarja, ločeno evidentiranje različnih dejavnosti, ločeno vodenje prihodkov in odhodkov ter sredstev in virov sredstev iz zasebne in koncesijske dejavnosti, kot tudi poročanje o poslovnih rezultatih in sicer ločeno glede izvajanje javne od zasebne dejavnosti. Koncesionar odgovarja za škodo, ki jo pri izvajanju ali v zvezi z izvajanjem dejavnosti povzroči sam ali pri njem zaposlene osebe. Koncedent ne odgovarja za škodo, ki jo je povzročil koncesionar.

Zakon se opredeli tudi do možnosti, da koncedent v primerih dalj časa trajajoče odsotnosti koncesionarja ali njegovega odgovornega nosilca, določi začasnega prevzemnika koncesije, vendar najdlje za dobo dveh let.

Posebej je opredeljen tudi institut ničnosti koncesijske pogodbe, ki jo koncedent ugotavlja po uradni dolžnosti. Koncesijsko razmerje preneha s potekom koncesijske pogodbe ali z odvzemom koncesije.

Člen določa razloge za prenehanje koncesijske pogodbe in določa, da je posledica preoblikovanja pravnega statusa koncesionarja prenehanje koncesije, posebej pa ureja tudi prenehanje koncesije zaradi stečaja koncesionarja, saj mora v primeru začetka stečajnega postopka koncesija prenehati še pred prenehanjem koncesionarja, to prenehanje pa mora biti neodvisno od določb koncesijske pogodbe. Za posebno ureditev stečaja koncesionarja je zagotovo razlog v tem, ker se koncesija izvaja v javnem interesu in je zato v primeru stečaja koncesionarja treba zagotoviti, da se zdravstvena dejavnost, ki je predmet koncesije, za uporabnike čim bolj nemoteno izvršuje naprej.

Iz teh razlogov predlog zakona posebej ureja nekatera vprašanja stečaja koncesionarja, pri čemer se v ostalem seveda uporabljajo splošna pravila stečajnega prava. Temeljna določba je, da koncesijsko razmerje preneha po sili zakona z začetkom stečajnega postopka, pri čemer pa predlagani zakon predvideva nekatere izjeme.

Zakon ureja tudi obveznost koncedenta, da za čas trajanja stečajnega postopka in do sklenitve koncesijskega razmerja z novim koncesionarjem, določi način izvajanja koncesije, vendar največ za dobo dveh let. Ker gre za javno zdravstveno dejavnost, je seveda v javnem interesu, da se le-ta izvaja neprekinjeno. Pri tem se ne uporabljajo omejitve, ki veljajo za tekoče posle v stečajnem postopku. Seveda pa mora koncedent čim prej prenesti dejavnost iz koncesije na javni zdravstveni zavod oziroma začeti nov postopek za dodelitev koncesije.

Predlagani zakon predvideva odvzem koncesije zaradi kršitev koncesionarja, ki se od pogodbenih sankcij razdrtja koncesijske pogodbe razlikuje po tem, da pri teh kršitvah ne gre le za kršitev koncesijske pogodbe, pač pa za kršitev javnopravnih aktov, ki urejajo koncesijo (koncesijskega akta, odločbe o enostranski spremembi pogodbe, odločbe v postopku nadzora).

Pred odvzemom mora pristojni organ koncedenta pisno opozoriti koncesionarja na kršitve, ki so lahko razlog za odvzem koncesije ter mu določiti primeren rok za odpravo kršitev. Če do odprave kršitev v roku ne pride, pristojni organ koncedenta po uradni dolžnosti izda odločbo, s katero odvzame koncesijo. Pritožba zoper odločbo o odvzemu koncesije ne zadrži njene izvršitve.

Z izvršljivostjo odločbe o odvzemu koncesije preneha koncesijsko razmerje, čeprav mora koncesionar še naprej opravljati koncesijo do takrat, ko izvajanje javne službe prevzame druga oseba. Dotedanji koncesionar je dolžan koncedentu povrniti vso škodo, ki je nastala zaradi njegovih kršitev in odvzema koncesije.

Posebej se ureja položaj po predčasnem prenehanju koncesije, ko je zaradi varstva pacientov treba zagotoviti nadaljevanje izvajanja javne službe. Določa obveznost prejšnjega koncesionarja, da še nadalje izvaja koncesijo, razen v primerih, ko je prišlo do prenehanja koncesije po tem zakonu zaradi odvzema. Iz razloga, da se izvajanje koncesije čim prej zaključi, mora koncedent zagotoviti, da dejavnost prevzame javni zdravstveni zavod ali dodeliti novo koncesijo, s postopkom pa mora začeti nemudoma.

Člen določa podatke za evidenco podeljenih koncesij, ki jih vodi ministrstvo in sicer tudi o podeljenih koncesijah na primarni ravni. Lokalna skupnost mora ministrstvu posredovati vse podatke v roku 15 dni od sklenitve koncesijske pogodbe.

K 8. členu:

Nadzor nad izpolnjevanjem pogojev po izdanem dovoljenju izvaja pristojna inšpekcija.

K 9. členu:

Določene so globe za pravne osebe in odgovorne osebe pravne osebe v primerih kršitve določb, ki se nanašajo na pogoje za izvajanje zdravstvene dejavnosti in izvajanje koncesije.

K 10. členu:

V prehodnem obdobju bo potrebno uskladiti že izdana dovoljenja za opravljanje zdravstvene dejavnosti.

K 11. členu:

Določen je rok, v katerem se bo izvedla revizija obstoječih koncesijskih razmerij.

K 12. členu:

V roku enega leta od uveljavitve tega zakona bo minister izdal podzakonske akte, s katerimi bo podrobneje opredelil vsebine povezane z dovoljenji za opravljanje zdravstvene dejavnosti, način poročanja o ločenih izkazih ter koncesijski akt.

K 13. členu:

Zakon bo pričel veljati v 30 dneh po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.